OPIKSI JA ILOKSI

Mopoilijan ajoharjoituksia

Kunnollisesta ajotaidosta on paljon hyötyä, vaikkei aikoisikaan kilpa-ajajaksi. Osaaminen kehittyy vain harjoittelemalla, mutta kaikeksi onneksi mopolla treenaaminen on yhtä hauskaa kuin mikä hyvänsä ajelu. Seuraavat harjoitteet keskittyvät perustaitojen hankintaan.

Ajoharjoittelun hauskuutta voi lisätä tekemällä siitä kilpailun — jos ei sopivia kavereita löydy, voi taistella itseään vastaan. Tällöin kannattaa käyttää jatkuvasti samaa harjoittelumaastoa tai rataa, jotta omien taitojen kehittymistä olisi helppo seurata.

Kavereiden kanssa treenattaessa voidaan panna pystyyn vaikkapa kontiokorien tralkilpailu. Sääntöjä on tietenkin syytä soveltaa tarpeen mukaan, mutta tralin alkuperäinen idea on hyvä säilyttää. Lajihan on taitoajoa, eikä siinä kilpailu nopeudesta.

Tasapainoharjoituksia

Hyvä tasapaino on erittäin tärkeä ajettaessa mopolla tai millä tahansa kaksipyöräisellä vehkeellä. Kaikkein tehokkaimmin tasapainoa voidaan kehittää ajamalla mahdollisimman hiljaisella vauhdilla. Jaloilla ei tietenkään saa ottaa tukea maasta — kuin korkeintaan hätätapauksissa!

Alkuun kannattaa harjoitella suoraan ajamista. Hiukkaan voi piirtää noin 40 senttiä leveän "tien", jota pitkin on ajettava. Sekuntikellolla otetaan aikaa, ja mitä kauemmin taipaleella kykenee viipymään, sen parempi. Jos jalka osuu maahan tai mopo ajautuu ulos reiltä, suoritus on hylättävä.

Tasapainoa ja hitaasti ajamista voi harjoitella myös lankun avulla. Kymmenen senttiä leveä ja muutaman metrin pituinen lauta on tarkoitukseen sopiva, ja se pitäisi pystyä ajamaan päästä päähän putoamatta. Ja mitä hitaammin, sen parempi.

Jokainen voi itsekin tehdä kokeiluja, mutta yleensä parhaisin tuloksin päästään ajamalla seisten. Tällöin ruumanpainoa saa helpommin siirreltyksi puolelta toiselle, ja tasapaino säilyy paremmin.

Suoraan ajamisen ohella on syytä alkaa harjoitella myös käännöksiä. Koska kovin käyriä lautoja on vaikea löytää, täytyy tyytyä piirtämään maahan sopivan mutkainen ja kapea rata. Myös kivet tai jotkut tötterot kelpaavat, sillä niiden avulla voidaan tehdä pujottelurata.

Mutkaharjoituksissa ei hitaus ole niin tärkeää kuin suoraan ajettaessa. Olennaista on, ettevät jalat ota tukea maasta. Harjoitusten vaativuutta voi muuttaa tekemällä rataan aina tukempia ja tukempia mutkia.

Mutka-ajoa harjoiteltaessa on tarpeen treenata käännöksiä molempiin suuntiin. Jostain syystä useimmille mopoilijoille on vasemmalle kaartaminen helpompaa kuin oikealle — siksi on erityisen tärkeää hioa juuri oikealle kääntymistä. Tasapainon pitäisi kestää kumpaankin suuntaan yhtä hyvin.

Ei lankun päällä olin vain pysy, varsinkaan jos vauhti on aivan hiljainen!

Jarruttaminen

Mopolla jarruttaminenkin on temppu sinänsä, eikä se onnistu tehokkaasti ilman kunnollista harjoittelua. Hyvä jarrutustaito voi pelastaa monelta onnettomuudelta.

Tätä voi treenata polkupyörälläkin. Kunnon jarrutustekniikka on mopoilijan perustaidoista kaikkein tärkein. Ja siitä temppua ei opi ilman kunnon harjoittelua.

Takajarrua useimmat osaavat käyttää kohtuullisen hyvin, sillä sitä ovat melkein kaikki treenanneet jo polkupyörällä. Sikäläkin taka- eli jalkajarrun käyttäminen on helppoa, että pyörän lukkiintumisen ei ihan helposti kaada mopoa.

Kuitenkin takajarruakin on syytä harjoitella. Kaikkein suurin hidastavuus ja lyhimmät jarrutusmatkat nimittäin saavutetaan silloin, kun pyörä on juuri lukkiintumisrajolla, muttei kuitenkaan laahaa. Jarrujen tuntoherkkyys kehittyy harjoittelun myötä.

Etujarrun taitava käyttö vaatii onemmän harjoitusta, mutta treenaaminen kannattaa, sillä etujarru pysäyttää mopon paljon tehokkaammin kuin takajarru konsanaan. Esimerkiksi moottoripyöräilijät käyttävät paljon enemmän etu- kuin takajarrua.

Etujarrukin on tehokkaimillaan silloin, kun pyörä ei ihan mene lukkoon. Tämä rajakohta pitäisi oppia löytämään, mutta se vaatii herkkää sormi- ja takapuolituntumaa. Taidon kehittämiseksi on jarrutuksia harjoiteltava erilaisilla alustoilla — liukkaalla alustalla jarrutuksinen on kaikkein vaativinta.

Etujarrun lukkiintumista pitää välttää kuin ruttoa, sillä etupyörän laahatessa mopo menee salamana nurin. Tietysti ajoneuvo pysähtyy tällöinkin melko äkkiä, mutta kuskille kaatuminen voi tehdä kipeää!

Viimeiseksi molempien jarrujen yht'aikaista käyttöä kannattaa harjoitella. Tässä vaiheessa voi vertailla, kuinka paljon lyhyemmällä matkalla mopo pysähtyy kumpaakin jarrua käytettäessä. Jarrutusmatka putoaa jopa puoleen siitä, mitä se oli pelkällä takajarrulla.

Tempuista

Jokaisen mopolla ajavan tekee joskus mieli yrittää joitakin erikoisia temppuja. Niistä monet ovat kyllä näyttäviä ja kehittävät mopon hallintaa, mutta akrobatiaa on niiden omaan harjoiteltava vain suljetulla alueella kuten soramontulla. *Yleisellä tiellä temppuileminen on todella vaarallista.*

Sutikahdeksikko ei yleensä onnistu ihan kylmältään — taitoa tarvitaan eikä tavalla.

Yksi suosittu temppu on "sutiympyrä". Siinä jalka tuetaan maahan, ja voimakkaasti kiihdyttämällä mopoa "kierätetään" tukijalan ympäri. Kun maahan jää säännöllinen ympyrä, homma on hallinnassa.

Astetta vaikeampaa on tehdä sutikahdeksikko, jossa pirretään perätysten kaksi ympyrää vastakkaisiin suuntiin. Tässä yhteydessä on helppo huomata, kuinka paljon luontevammin toiseen suuntaa sudittaminen käy.

Toinen yleinen taitoajonäyte on takapyörällä ajo. Jokainen saa kyllä mopon keulaa nostetuksi hyppyyttämällä, mutta pitempien matkojen ajaminen yhdellä pyörällä vaatii jo ennomaista tasapainoa. Tämän konstin harjoittelemisen voi kyllä hyvin jättää vähäinkin — treenausaikana saattavat sekä kuljettaja että mopo saada osakseen ikävä kolhuja!

● Ajoharjoituksia on olemassa vaikka kuinka paljon, ja lisää tietoa niistä saa vaikka lähimmästä moottorikerhosta. Tässä kerrotut ovat sellaisia perusharjoituksia, joiden kanssa etupäässä ajamista aloitella ja taitoja kehittää. Itsekin voi tietysti keksiä lisää.